

nogenlunde kunde være gaaet i sin rette Gænge. Jeg kan ikke see Andet, end at den samme Grund, der var tilstede dengang, da dette Rescript blev givet, for at tillade disse Hunsflidsproducter og de, der sælge dem, frit og ubindret at passere hvorformhelst, maa i samme Grad være tilstede nu. Desuden har jo Næringsloven, som den høttærede Indenrigsminister bemærkede, havt det for sig, idet den i sin § 37 har sagt, at alle Hunsflidsproducter kan Enhver forhandle hvorformhelst i Landet, han vil, kun at der ikke holdes noget Udsalgssted. Jeg kan saaledes ikke see, at de Føll, som handle med den Slags Varer, egentlig behøve det Devits, som de faae for at have Ret til at reise omkring og sælge disse Gjenstande; jeg kan ikke see af § 37, at et saadant Paaer er nødvendigt. Jeg skal til Støtte for den Paaastand, jeg tillod mig at fremsætte om Forespørgselsens forandrede Form sige, at det er mig bekendt, at disse Føll ikke sjelden fortræddiges i den Forretning, de drive, derved, at naar de komme hen paa et eller andet Sted, finde Hofsekræmmere, Manufacturhandlere eller hvem det nu er sig besværede deraf og anklage dem for Politivrigtigheden; de forårsage, at de blive anholdte, og det fleer undertiden, at de Varer, som de have med, blive holdte fast et halvt Aars Tid, ja endog saa længere, og det er jo et betydeligt Afbræk for en saadan Mand, naar Alt, hvad han har at handle med, skal tages fra ham, at han skal ligge at vente paa at faae Varerne igjen og desuden udholde en Proces. Derfor saa en saadan Anhøldelse i de fleste Tilfælde førte til, at den Mand, som var sigtet for at have begaaet noget Ulovligt, blev dømt derfor, saa var det en anden Sag, men jeg antager næsten, at det ikke fleer i eet af ti Tilfælde; det træffer i de allerfleste Tilfælde saaledes, at de Sagkyndige, som skulle bedømme det, erklære sig ude af Stand dertil, eller de komme under Veir med, at det de have anseet for Fabrikarbejde, dog i Virkeligheden ikke er det, og det er, som sagt, af den Grund, at jeg antager, at der havde været noget mere Føie til at give Forespørgslen den af mig opgivne Form. Forøvrigt kan jeg ikke see, at Forespørgslen egentlig har Interesse for Andre end for Hofse-

kræmmere, og hvad disse angaae, kan jeg ikke sige, at der i mindste Maaade er skeet noget Indgreb i deres Næringsret, idet jo som man seer, og som jo den ærede Forespørger fremsatte som oplysende Bemærkning — denne Tilladelse til Huseren har bestaaet i over 100 Aar, altsaa har enhverformhelst Hofsekræmmer jo været fuldkommen vidende om Forholdet, førend han tiltraadte den Næring, han nu er i Besiddelse af. Vi skulle ikke her trænge paa Indenrigsministeren om at indføre et Bestemmelse ene og alene til Fordeel for Hofsekræmmerne, men derimod til Ulempe deels for den Egn, som forarbejder disse Varer — hvilken Egn dog ikke seer saa lys ud, som den ærede Forespørger bemærkede, der er dog hist og her, ja, jeg vil ikke alene sige hist og her, men, det er meget almindelig, Føll der behøve det, som ere nødte til at bruge Hunsflid — og deels for de Føll i det Hele taget omkring i Landet, som kjøbe disse Varer, og som ikke ere saa ilde tjent med at kjøbe disse hjemmegjorte uldne og kinnede Varer, som i Reglen dog ikke ere af saa daarlige Beskaffenhed; det kunde maaskee ellers lede til, at de kjøbte mindre gode Varer, som vare fabrikerede i Udlandet. Det var blot disse faa Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at fremsætte. Som sagt, jeg beklager, at jeg ikke har kunnet gjøre det enten fuldstændigere eller i en bedre Form, men det kommer af, at jeg har haft for kort Tid til at tænke derover.

Rugaard: Det kan ikke forundre mig, at det ærede Medlem, som sidst talte, stillede sig paa det Standpunkt, han gjorde; men jeg maa dog gjøre ham opmærksom paa, at da jeg første Gang havde Ordet, erklærede jeg, at jeg Intet havde imod, at Rescriptet af 1741 blev ved at staa ved Magt, naaer det kun ikke blev misbrøgt, og naar det kun var Hunsflidsarbejde, der huseredes med; men det, jeg er imod, er, at der huseres med Fabrikarbejde. I detmindste mange af disse Uldkræmmere, der løbe Landet rundt, bringe saa at sige næsten en heel Manufacturboutik med sig paa deres Ryg. Man kan hos dem faae Bomuldsvarer tilkjøbs. Er det ogsaa tilladt efter Rescriptet af 1741? Nei. Og der er saldet Dom